

กรอบการพัฒนา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกและชายฝั่งทะเลภาคใต้

โดย

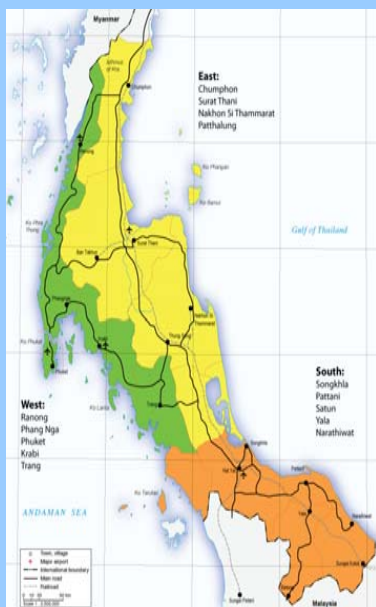
นายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ
รองเลขาธิการฯ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันพุธที่ 4 มิถุนายน 2551 เวลา 10.00 - 12.00 น.

ณ ห้องประชุมแสงชัย สุนทรวัฒน์

ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล

2. แผนการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลในภาพรวม

Eastern Seaboard (ESB)

Western Seaboard (WSB)

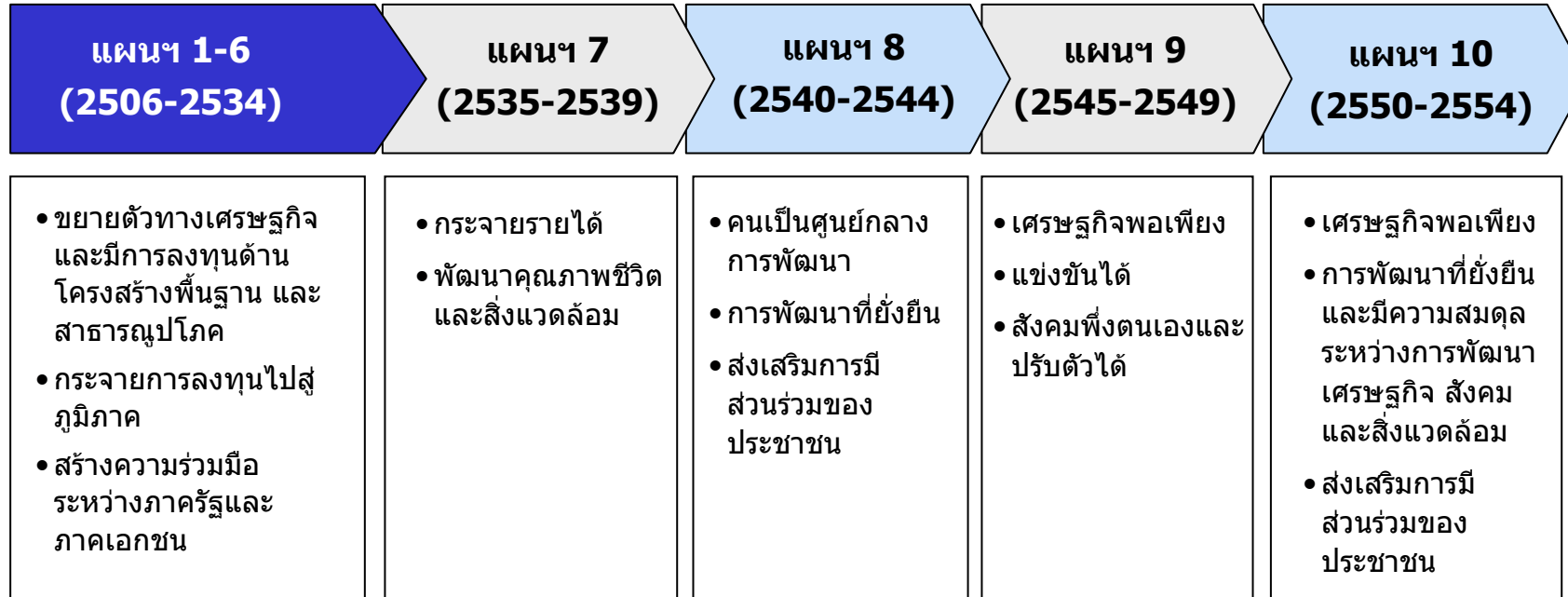
Southern Seaboard (SSB)

3. ประเด็นการพัฒนาพื้นที่ที่ต้องให้ความสำคัญ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล

NESDB

การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเล

Eastern Seaboard (ESB)

มีแนวคิดในการพัฒนา ESB ตั้งแต่แผนฯ 6 ปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์เกือบเต็มพื้นที่แล้ว

Western Seaboard (WSB)

มีแนวคิดในการพัฒนาตั้งแต่ปี 2540 (แผนฯ 7) แต่ยังไม่มีการดำเนินการ

Southern Seaboard (SSB)

มีแนวคิดในการพัฒนาตั้งแต่ปี 2518 ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำแผน SSB

การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard: ESB)

กรอบแนวคิดการพัฒนา ESB

- ริเริ่มการพัฒนาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6
- เป็นฐานผลิตหลักด้านอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลังงานของประเทศ โดยมีการลงทุนที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียม โลหะขั้นมูลฐาน ยานยนต์ กระดาษ และเครื่องใช้ไฟฟ้า

การดำเนินงาน

- อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลังงานกระจุกตัวอยู่ที่ มาบตาพุด จังหวัดระยอง
- นิคม/เขตอุตสาหกรรมมากที่สุดของประเทศ (นิคม 14 แห่ง/เขตอุตสาหกรรม 16 แห่ง)
- พื้นที่พัฒนาในนิคม/สวน/ชุมชน/เขตประกอบการ อุตสาหกรรม รวมกว่า 100,000 ไร่ และมีเหลือกว่า 20,000 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดระยองและชลบุรี
- ในอนาคต 5 ปี ไทยต้องลงทุนขยายปิโตรเคมี ระยะ 3 โรงกลั่นน้ำมันแห่งใหม่ และโรงไฟฟ้าเพื่อรองรับอุตสาหกรรมยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ อาหาร สิ่งทอ และท่องเที่ยว

การจัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง (2550-2554)

จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหา มลพิษที่จังหวัดระยอง โดยเฉพาะที่มาจากอุตสาหกรรม โดยในปี 2550 ที่ผ่านมามีได้เร่งลดมลพิษโดยให้ผู้ประกอบการติดตั้งระบบควบคุมมลพิษ พัฒนาคุณภาพชีวิต และจัดทำแผนมวลชนสัมพันธ์

บทเรียนจากการพัฒนา ESB

การพัฒนาพื้นที่ระยะต่อไป โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้จะนำจากบทเรียนการพัฒนาพื้นที่ ESB ทั้งประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อสุขอนามัยของประชาชน และการมีส่วนร่วมของชุมชน มาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเตรียมการพัฒนาพื้นที่ใหม่ด้วย และสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรม และการรักษาสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

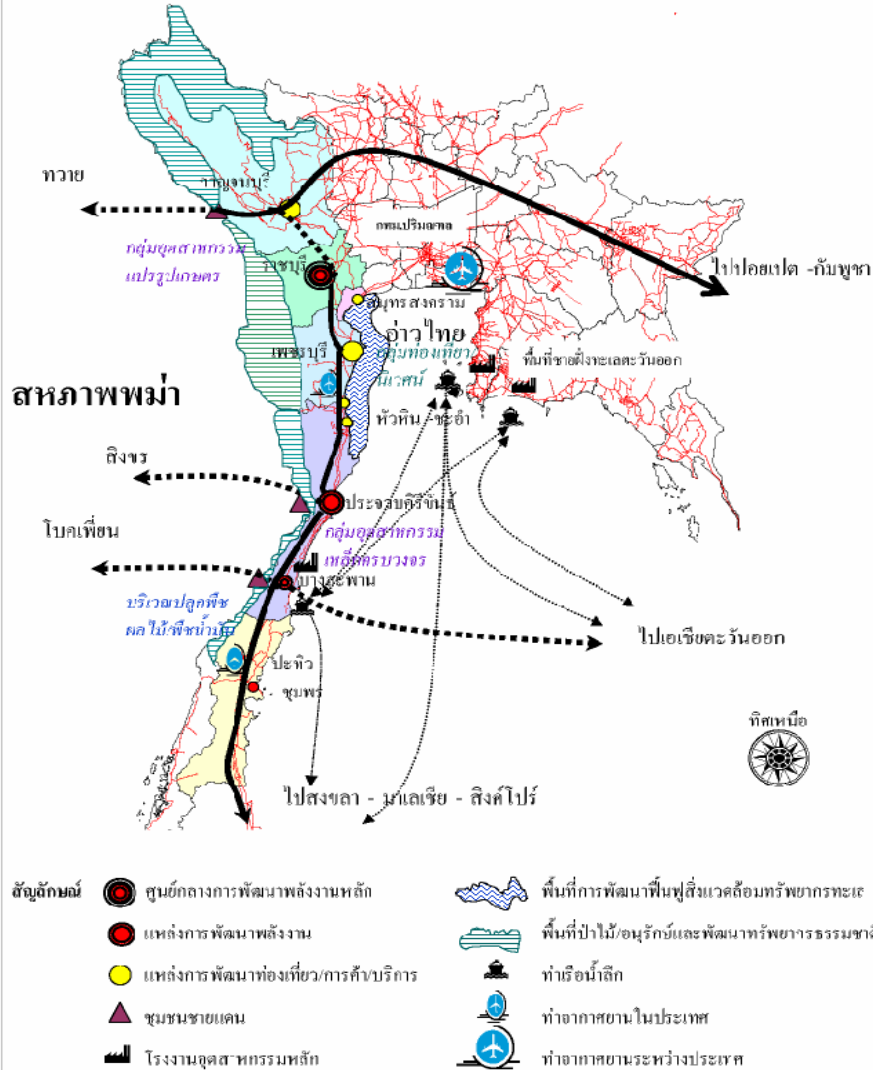
การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตก (Western Seaboard: WSB)

กรอบแนวคิดการพัฒนา WSB

- การพัฒนาเริ่มตั้งแต่ปี 2540
- วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจและยกระดับเป็นประตูเศรษฐกิจนานาชาติของเอเชีย โดยพัฒนาเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร อุตสาหกรรมเหล็ก และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ตลอดจนจนเป็นพื้นที่รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับพม่า
- ขอบเขต ครอบคลุม 6 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ และชุมพร พื้นที่รวม 27.15 ล้านไร่

การดำเนินงาน

- ปัจจุบันมีการพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร เช่น สับปะรดกระป๋อง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว เหล็ก และสิ่งทอ
- พื้นที่ WSB ยังมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและหลากหลาย

การพัฒนาพื้นที่ WSB เชื่อมโยงกับ GMS

- เปิดประตูการค้าระหว่างเขตเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันตกเชื่อมต่อกับบริเวณอ่าวมาเอะตะมะ เมืองทวาย สหภาพพม่า
- ในปี 2550 ไทยสนับสนุนประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนนสาย 67 ในกัมพูชา สะพานเชื่อมโยง เหนือ-ใต้ และโครงข่ายถนนใน สปป.ลาว

การพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ (SSB)

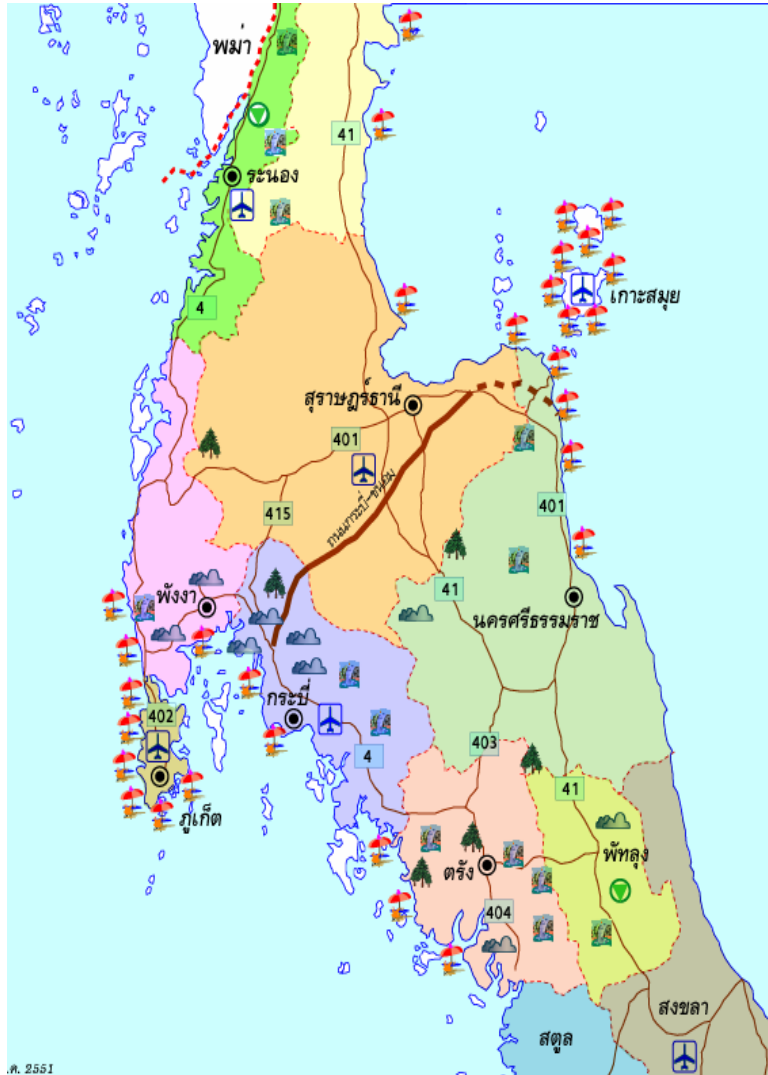

กรอบแนวคิดการพัฒนา

- การศึกษาเพื่อการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ ตั้งแต่ปี 2518 เป็นต้นมา อาศัยศักยภาพและความได้เปรียบด้านที่ตั้ง
- ยึดกรอบแนวคิด "การพัฒนาสะพานเศรษฐกิจ" เชื่อมโยงฝั่งอันดามันและอ่าวไทยด้วยระบบขนส่งร่วมแบบผสมผสาน (ถนน-รถไฟ-ท่อน้ำมัน-ท่าเรือ)
- ปัจจุบันมีข้อตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน IMT-GT

แนวโน้มการพัฒนา

ในอนาคต 5-10 ปีข้างหน้า
ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องลงทุนขยาย
การพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ

- อุตสาหกรรมปิโตรเคมีมีการขยายตัว
- ปริมาณการใช้เหล็กในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น
- อุตสาหกรรมอาหารจะมีการขยายตัวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาคใต้
ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ป่าไม้ ทะเล ชายฝั่ง)
ทุนทางสังคม (ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ประวัติศาสตร์)

แนวท่อส่งก๊าซตามแผนแม่บท

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ภาครัฐจะลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

โครงข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ภาคใต้จะมีความสมบูรณ์มากขึ้น เชื่อมโยงการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พัฒนาด้านพลังงาน แหล่งน้ำ ซึ่งจะช่วยทำให้การพัฒนาสาขาเศรษฐกิจหลัก สามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องและดึงดูดการลงทุนเข้ามาในพื้นที่

ก๊าซธรรมชาติในพื้นที่จะมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในเชิงเศรษฐกิจ มาเลเซียมีแผนจะวางท่อขนส่งน้ำมันทางตอนเหนือของประเทศ

มีแหล่งก๊าซธรรมชาติ ระบบท่อส่งเชื่อมโยง และโรงแยกก๊าซ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานของประเทศ และต้องพิจารณาทางยุทธศาสตร์ร่วมในภูมิภาค

ความเป็นมาของการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับ การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในอนาคต

ความเป็นมา

ม.ค.

ก.พ.

มี.ค.

เม.ย.

พ.ค.

มิ.ย.

ก.ค.

ส.ค.

ก.ย.

ต.ค.

พ.ย.

ธ.ค.

27 ก.พ. 50: ครม. มอบหมายให้ สศช. ศึกษาความเหมาะสมของพื้นที่อุตสาหกรรมในอนาคต

24 เม.ย. 50: ครม. เห็นชอบข้อเสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่ตามที่ สศช. เสนอ โดยให้มีการศึกษาในรายละเอียดเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ใหม่ที่มีศักยภาพเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคต

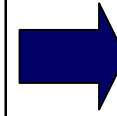
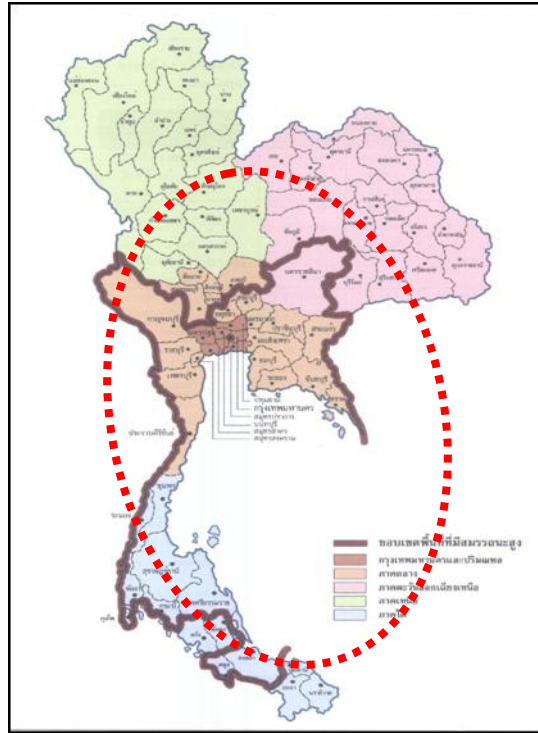
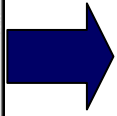
มิ.ย. 50: สศช. ประสานกับ ADB เพื่อขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการในการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้อย่างยั่งยืน และสำรวจพื้นที่ภาคใต้ ได้ข้อสรุปเบื้องต้น

- **ระยะแรก** ควรพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ พัฒนาท่าเรือนำลิ้งเป็น Gateway
- การพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ต้องทำ Public Consultation อย่างต่อเนื่อง
- การแก้ปัญหา 3 จขต. อาจพิจารณาความเป็นไปได้ของการลงทุนเชิงยุทธศาสตร์ โดยความร่วมมือรัฐต่อรัฐ และนักลงทุนจากตะวันออกกลาง

6 พย. 50: ครม. รับทราบผลการดำเนินงานจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคต และเห็นชอบให้ สศช. ลงนามใน MOU ร่วมกับ ADB เมื่อวันที่ 22 พ.ย. 50

ชั้นศึกษาและเตรียมการเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด

ระดับภาค: ศึกษาทิศทางและแนวทางการพัฒนาด้านชุมชน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมระดับภาคทั้ง 4 ภาค

ระดับพื้นที่: ศึกษาและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ที่มีสมรรถนะสูงรอบอ่าวไทย ในระยะ 5-20 ปี

ระดับพื้นที่เฉพาะ: ศึกษาจัดทำกรอบการพัฒนาและแผนพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมภาคใต้ ระยะ 20 ปีร่วมกับ ADB

แผนการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ (2551-2554)

NESDB

ขั้นตอน / โครงการ	ปีงบประมาณ				ผลผลิต
	2551	2552	2553	2554	
1 ขั้นศึกษาและเตรียมการ					
1. โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภาค	—				<ul style="list-style-type: none"> กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 10-15 ปี อุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพในภาคใต้ ที่ตั้งที่เหมาะสมในการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพ ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ การยอมรับและการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พื้นที่ที่มีสมรรถนะสูง	—				
3. โครงการศึกษาความเหมาะสมของพื้นที่ภาคใต้ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพของประเทศ	—				
4. โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในภาคใต้	—				
5. โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้อย่างยั่งยืน	—				
2 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) ของโครงการพัฒนาหลัก					
1. โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ		—	—		<ul style="list-style-type: none"> ความเหมาะสมของโครงการพัฒนาหลักในพื้นที่ภาคใต้ รายละเอียดโครงการ (อาทิ ขนาด เงินลงทุน ที่ดิน ฯลฯ) ผลการประเมิน SEA และ EIA
(1) โครงการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดใหญ่		—			
(2) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ		—			
(3) โครงการพัฒนาท่าเรือน้ำลึก		—			
(4) โครงการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม ฯลฯ		—			
2. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม		—	—		
(1) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (SEA)		—			
(2) การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของแต่ละโครงการ (EIA)		—			
3. การเตรียมจัดหาที่ดิน		—	—	→	
3 ขั้นการปฏิบัติ					
1. การออกแบบก่อสร้าง			→	→	<ul style="list-style-type: none"> การลงทุนก่อสร้างโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้
2. การประชาสัมพันธ์และเชิญชวนนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ			→	→	
3. การก่อสร้าง			→	→	

ผลการศึกษาดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ (51-52)

NESDB

ขั้นตอน/โครงการ	ปีงบประมาณ 2551									ปีงบประมาณ 2552											
	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep
1	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ภาค																				
	1. ยุทธศาสตร์ 4 ภาค / Flagship Projects / กลไก และเครื่องมือ																				
	2. ฐานข้อมูล																				
2.	โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พื้นที่สมรรถนะสูง																				
	1. การระดมความเห็นครั้งที่ 1																				
	2. การระดมความเห็นครั้งที่ 2																				
	3. ยุทธศาสตร์พื้นที่สมรรถนะสูง																				
	4. แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนการลงทุน กลไกบริหารจัดการ/ จัดการ/ ฐานข้อมูล																				
3	โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในภาคใต้																				
	1. ผลการสำรวจความเห็น																				
	2. SWOT ร่างทิศทางการพัฒนาภาคใต้																				
5	โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้อย่างยั่งยืน																				
	1. ผลการศึกษาความต้องการ																				
	2. กำหนดกิจกรรมที่มีศักยภาพพื้นที่																				
	3. ผลการศึกษาความต้องการ/ SWOT																				
	4. Implementation/road map																				

การศึกษาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ

โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้อย่างยั่งยืน

- เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาฯ ในระยะ 20 ปี และจัดทำ Road map
- ดำเนินการโดย ADB ร่วมกับ สศช.

การศึกษานโยบายส่งเสริมการลงทุนกิจการผลิตเหล็กขั้นต้นเพื่อผลิตเหล็กคุณภาพสูง

- ดำเนินการตาม มติ ครม. เมื่อวันที่ 8 ม.ค. 51 ที่มอบหมายให้ สศช. ศึกษาวิจัยนโยบายส่งเสริมกิจการผลิตเหล็กขั้นต้น โดยให้คำนึงถึงความพร้อมด้านพื้นที่ตั้ง ระบบสาธารณูปโภค การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การทำความเข้าใจและยอมรับของประชาชนในพื้นที่
- อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะนำเสนอ ครม. ภายใน มิ.ย. 2551

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและยอมรับการพัฒนา

วัตถุประสงค์

- เพื่อนำความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการวางแผนทางการพัฒนา
- เพื่อให้แนวทางการพัฒนาเป็นที่ยอมรับ

ขอบเขตงาน

- สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้
- วิเคราะห์ SWOT และจัดทำร่างทิศทางการพัฒนาภาคใต้

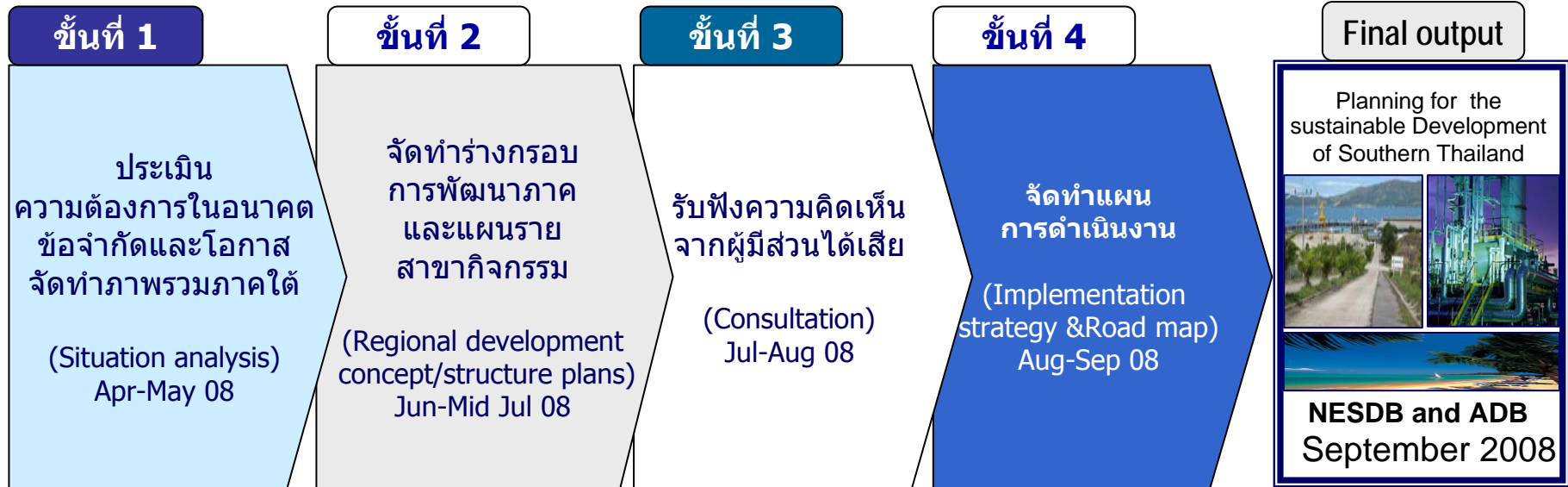

โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้อย่างยั่งยืน (Planning for the Sustainable Development of Southern Thailand)

เป็นโครงการที่ได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจาก ADB

1

6 พ.ย. 50 : ครม. รับทราบผลการดำเนินงานการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคต และเห็นชอบให้ สศช. ลงนามใน MOU กับ ADB (22 พ.ย. 50)

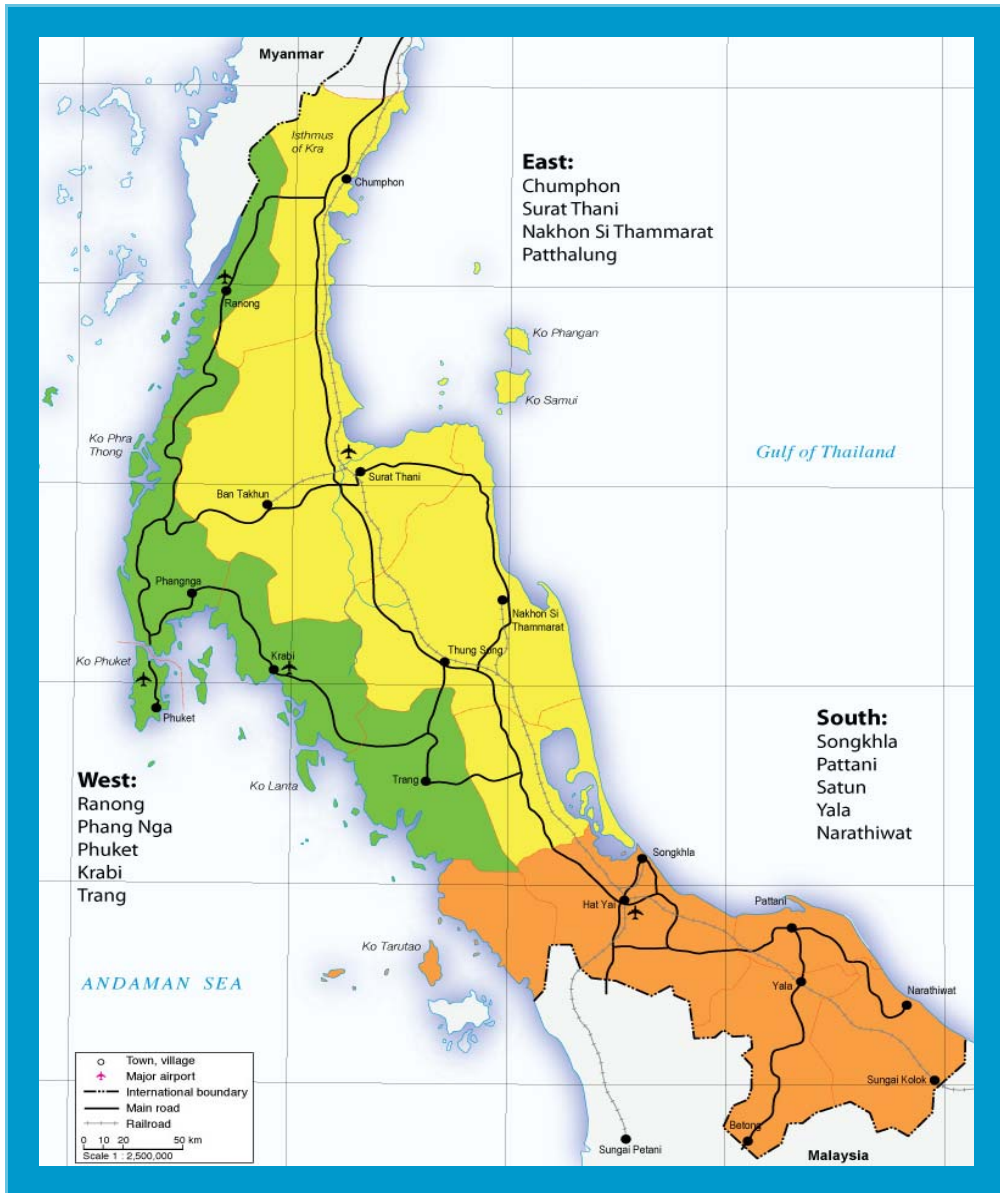
2

4 มี.ค. 51 : คณะ ADB เริ่มดำเนินการโครงการ และส่งรายงานขั้นต้นเมื่อ 20 เม.ย. 51 และคาดว่าจะร่างรายงานฉบับสุดท้ายจะแล้วเสร็จภายใน ส.ค. 2551 และรายงานฉบับสมบูรณ์ภายใน ก.ย. 2551

การแบ่งพื้นที่เบื้องต้นโดย ADB

- พื้นที่การพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 โซน คือ
- **ฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย)** ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง
  - **ฝั่งตะวันตก (อันดามัน)** ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง
  - **ตอนใต้** ได้แก่ สงขลา ปัตตานี สตูล ยะลา และนราธิวาส

- Project area was sub-divided into three Areas:
- **East:** Golf of Thailand Coast north of Songkhla
  - **West:** Andaman Coast north of Satun
  - **South:** Provinces bordering Malaysia

สาขาเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ SSB

NESDB

5 สาขาเศรษฐกิจหลักที่มีศักยภาพในการพัฒนาบริเวณพื้นที่ SSB ได้แก่ พลังงานทดแทน อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ท่องเที่ยวและบริการ เหล็กถักนํ้า และปิโตรเคมี

Renewable Energy

Food and agro processing

Tourism & Services

Iron and Steel

Petrochemicals

สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่

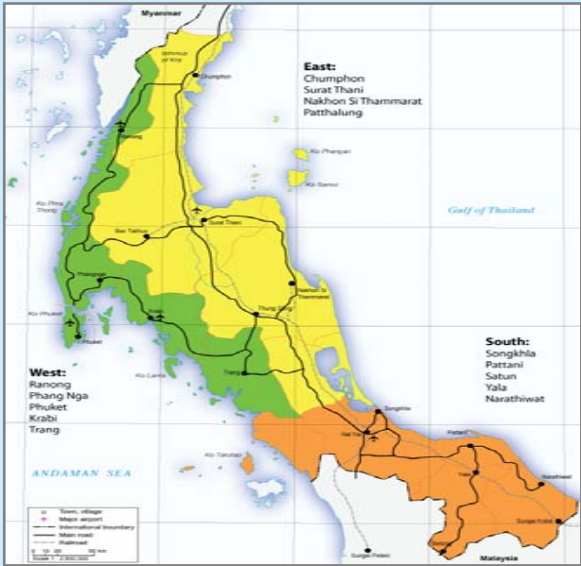
**กำหนด
กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ**

**พิจารณาเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม
กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ**

**กำหนดโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น
สำหรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพ**

**การมีส่วนร่วม
ของชุมชน**

**ผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อม**

www.nesdb.go.th